

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

§. 5. An differentiæ essentialiter oppositæ necessario inæqualitatem
importent?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

sed tantum morale, constitutum ex qualitatibus, quæ in se nullam unionem habent potest physicè differre, sed moraliter, quia quale est totum, est illius constitutum, & quale constitutum, est ratio, quæ ab alio differt.

30 TERTIA CONCLUSIO. Infra eandem speciem possunt esse duo individua metaphysicè, & physicè inæqualia. Hæc conclusio duplicem partem continet. Prior infertur ex conclusione præcedenti, & posterior ex priori, iuxta doctrinam traditam §. 2. Infero priorem partem ex præcedenti; duo individua possunt habere aliquod prædicatum ipsis commune, quod non sit commune aliis: ergo possunt in hoc prædicato physicè superare prædicatum illi correspondens in aliis individuis: ergo secundum hoc prædicatum possunt hæc individua, esse perfectiora aliis: ergo metaphysicè possunt hæc individua esse aliis perfectiora: ergo inæqualia. Posterior pars de inæqualitate physica probatur: quocircumque excessus quem habet hoc individuum respectu alterius, non compensatur per alium excessum, quem ratione aliis prædicati habebat individuum quod in vno prædicato exceditur, excessus metaphysicus se tenet ex parte obiecti, & refunditur in physicam entitatem, & ratione illius vnum individuum excedit perfectionem alterius physicè, & à parte rei, sed posito excessu metaphysico in his individuis respectu illorum, non est necesse dari alium excessum in illis individuis respectu horum: ergo potest excessus metaphysicus ex parte horum dari sine alio ex parte illorum, quo compensetur: ergo non solum potest esse talis excessus metaphysicus in vno prædicato præciso respectu aliis prædicati præcisi ex parte modo cognoscendi, sed etiam ex parte obiecti, & physicè, ita ut hæc individua sint physicè aliis perfectiora. Ne multiplicatio terminorum, explicationem conclusionis difficilem redderet, illam tradidi de inæqualitate tantum, quæ eodem modo de dissimilitudine est intelligenda, quia formaliter illa, quæ inæqualitatem inter prædicata formaliter diuersa fundant, dissimilitudinem fundare necesse est, quod non alia conclusione trado, ne numerus illarum sine noua doctrina augeatur.

31 QUARTA CONCLUSIO. Nulla est necessitas ponendi in omnibus individuis cuiuscunque speciei conuenientiam, vel inæqualitatem, aut dissimilitudinem, quam diximus posse dari infra eandem speciem. Ratio est, quia nullum est fundamentum, quo cogamur tale prædicatum medium constituere inter prædicatum specificum & individuale, in individuis speciei Angelicæ, & animæ rationalis, & aliarum specierum quarum individua modi non sunt.

32 QUINTA CONCLUSIO. Infra eandem speciem animarum possibilia sunt individua, quorum aliqua sint æqualia, & alia inæqualia, & aliqua maiorem similitudinem, & conuenientiam habeant inter se quam cum aliis, ratione prædicati medij inter differentiam individualem, & specificam. Hæc ex iam præmissis necessaria consequentia deducitur, cuius hæc est illatio: si propter aliquam rationem intra eandem speciem repugnant hæc anima individua æquales, & inæquales, similes, & dissimiles, esset quia intra eandem speciem atomam possibilia non sunt individua similia, aut dissimilia, æqualia, aut inæqualia; sed probaui intra eandem speciem atomam aliarum rerum posse dari hanc æqualitatem, & inæqualitatem, similitudinem, aut dissimilitudinem: ergo nulla est ratio, propter quam intra speciem atomam cuiuscunque animæ non possint hæc diuersitates reperiri animarum, neque esse vltim caput ex quo repugnet, quod illarum possibilitatem necessariò infert, & à paritate entitatum modalium, in quibus sub eadem specie atomæ hæc individuorum diuersitas necessariò est admitenda, conclusio nostra suaderi potest.

33 SEXTA CONCLUSIO. Nulla est ratio, ex qua efficaciter possit probari animas, quæ de facto dantur, esse omnes æquales, aut inæquales, similes, aut dissimiles entitatiuè per aliquod prædicatum, quod sit infra eandem speciem animæ. Probatio huius conclusionis est argumentorum solutio, quæ pro altera contradictionis parte possunt adhiberi, quam faciliè quisque poterit reddere ex doctrina tradita, quæ possibilitatem animarum similitudinem, & dissimilitudinem, & inæqualitatem stabiliri; pleraque enim argumenta, quæ in hac materia fieri solent pro quacunque parte ex impossibilitate alterius petuntur. Neque vrget quod desumitur ex diuersitate accidentium, & operationum, quia vnus homo perfectiora accidentia habet, quam alius,

Franc. de Ouedo, Philosoph. Tom. I. l.

& perfectiores efficit operationes, tota hæc enim diuersitas operationum, in diuersitatem accidentium, & diuersitas accidentium in extrinsecas causas potest reduci: sicut enim idemmet homo aliquando imperfectè, & aliquando perfectè operatur propter diuersa accidentia; sic distincti homines æquales perfectione entitatiuè animarum possunt propter diuersas causas extrinsecas habere accidentia magis attemperata ad operationes eliciendas, & perfectiores effficere operationes: quæ instantia manifestè redarguit rationem desumptam ex inæqualitate operationum, ad inæqualitatem animarum inferendam. Diuersitas dispositio- num, & organorum quæ sunt inter marem, & feminam reducenda est in diuersas seminum temperies, quarum temperies huius seminis exigit deorganizationem maris, sub qua eadem forma introducitur, quæ produceretur si in eadē materia feminea esset deorganizatio: sic illius seminis temperies femineam exigit deorganizationem, in cuius materia forma producitur, quæ produceretur si virili deorganizatione subfisteretur.

34 OCTAUA CONCLUSIO. Probabili, prudentique coniectura dici potest ex animabus exsistentibus quasdam esse æquales inter se, & ab aliis inæquales, quasdam inter se similes, & ab aliis dissimiles. Moueor fundamento adducto in generatione, vbi eandem conclusionem tradi de gradibus qualitatibus: vide ibi dicta. Accedat huic opinionioni pia alia opitulatio, videlicet posse secundum illam, excellentiam aliquam super omnia individua humana concedi purissimæ sanctissimæque Christi humanitati, & immaculatæ animæ Beatissimæ Deiparæ, si enim hæc prærogatiua potest illi tribui, cur dicemus sceleratissimi, & reprobi Iudæ animam æqualem fuisse animabus Christi, atque Deiparæ? Præcipue cum doceant Patres Beata Virgini tribuendam esse omnem prærogatiuam possibilem super omnes puras creaturas, sed hæc excellentia naturæ super omnia individua humana potest ipsa concedi: ergo non sine iniuria denegabitur, quod potiori, & longè excellentiori iure dicendum est de sanctissima Christi humanitate.

35 NONA CONCLUSIO. Circa partes eiusdem animæ in his, quæ diuisibiles sunt, philosophandum est eodem modo ac de individuis completis, scilicet possibiles esse partes æquales in perfectione constituentes vnā animam totalem, & similiter posse constitui animam partibus omnibus inæqualibus constantem, & aliam aliquibus æqualibus, & aliis inæqualibus: de facto tamen vt plurimum animas diuisibiles habituras quasdam partes æquales, & alias inæquales, quasdam similes, & alias dissimiles, & forsitan nonnullam reperiri habentem partes omnes æquales, & aliam inæquales omnes, licet raro: videtur enim moraliter impossibile intra tot partes, quibus tota anima componitur, non reperiri duas æquales, aut duas inæquales. Quæ omnia probanda sunt ex dictis de animabus completis, cum enim possibilis sit anima quæ partes habeat omnibus prædictis modis, & nullum sit argumentum, quod rei factum ostendat, de illo iudicandum est iuxta communiter accedentia in aliis materiis.

§. V.

An differentia essentialiter opposita necessariò inæqualitatem importent.

36 Solutio, quam ex Hurtado referebam §. 3. pro argumento, quod ibi expendebat, impugnanda erat probando posse duas differentias constituentes species essentialiter oppositas esse inter se perfectione æquales, quod ibi omisi, vt hic latius examinarem, an hæc inæqualitas semper species distinctas essentialiter comitetur.

37 Pater Suarez tract. 2. Metaph. disp. 29. sect. 3. n. 16. vt probet non dari duo entia increata specie distincta, hoc vitur dilemmate: Illa entia vel essent æqualia, vel inæqualia: æqualia esse non possunt, quia non possunt dari duæ species æquales perfectione aut duæ differentie essentialiter oppositæ perfectione æquales; & hac occasione disputat, an vniuersaliter verum sit, omnes species esse perfectione inæquales. Affirmatiuam partem tenet, quam vult inferre ex Aristot. dicente 10. Metaph. text. 5. differentias diuidentes genus se habere vt se haberent priuatio & habitus, & sicuti sunt semper priuatio, & habitus perfectione inæquales, ita eandem inæqualitatem habere debent differentie essentiali.

essentialiter opposita. Ex hoc dimanasse docet Suarez illud axioma: *Species sunt sicut numeri, in quibus non reperiuntur duo aequales*. Ceterum cum similitudo non debet teneri in omnibus, recte potest reperiri inter differentias oppositas relatae ad priuationem, & habitum, & relatae ad numeros, etiam si species essentialiter opposita aequalitatem entitativam teneant, hac enim in speciebus assignata, dicta proportionem servabunt cum habitu, & priuatione, quia sicut habitus & priuatio non possunt in eandem rem simul cofluere, ita species opposita, & illarum constitutiva differentiae non possunt in eandem entitatem convenire, & sicut numerus omnis in indivisibili consistit, ita quicquid illi addatur, vel adimatur ab illo, non fit idem numerus, sed alius; ita essentiae consistunt in indivisibili, & illis non potest quicquam addi, neque auferri.

38 P. Suarez probat praedictum axioma hoc modo; si duae species oppositae essent aequales perfectione, aequae distarent a non ente: ergo non haberent vnde posset trahere distinctionem specificam, neque specie distinguerentur. Concesso antecedenti, nego consequentiam, sicut enim in rebus, quas possumus materialiter metiri, duos terminos reperimus aequae distantes ab eodem tertio, vel ab eodem centro, & inter se oppositos, & distinctos: v.g. villam distantem ab hac domo per vnam leucam linea recta versus Orientem, & casam distantem per aliam leucam linea recta versus Occidentem ab eadem domo; in quibus reperimus duos terminos distinctos, & oppositos cum aequali distantia ab eodem centro, sic in speciebus positivis possunt duae reperiri distinctae, & oppositae, & aequaliter a non ente distantes. Imo si fidei trutinam res appendenda sit, cum duae species, vel duae entitates positivae existunt, & distant a non ente, non distant ab eadem ratione indivisibiliter sumpta, sed a diversis rationibus inter se distinctis, quae continentur in hoc complexo *non ens*, in quo est *non esse hominis*, *non esse equi*, *non esse leonis*, &c. & cum existit homo destruitur per ipsius existentiam *non esse hominis* contentum in illo complexo *non ens*, non vero *non esse equi*, & ita homo positivae existens fit distans a non esse hominis, & non fit distans a non esse equi; cum existit equus, per existentiam ipsius equi destruitur non esse equi contentum in illo complexo, & non destruitur non esse hominis in eodem contento, & ita homo, & equus non distant ab eadem ratione non entis indivisibiliter sumpta, sed a diversis rationibus distinctis realiter inuolutae significatis in hoc complexo *non ens*.

39 P. Vasquez 1. part. disp. 122. cap. 4. n. 13. probat, specie distincta non posse esse aequalia, quia, quae aequalia sunt commensurari possunt; quae commensurantur, necessarii debent esse eiusdem rationis: ergo quae sunt diversae rationis commensurari nequeunt: ergo non possunt esse aequalia. Si aliquid probaret haec ratio, convinceret res specie distinctas non esse aequales, neque inaequales; sicut enim aequalitas non potest desumi, nisi per commensurationem, ita commensuratio est vnicum fundamentum ad inaequalitatem cognoscendum; neque minus essentialiter inaequalitas, quam aequalitas commensurationem connotat: ergo ea, quae non commensurantur, neque aequalia, neque inaequalia dici possunt: sed in opinione Vasquez species distinctae commensurari nequeunt: ergo non possunt esse aequales, vel inaequales. Videat Vasquez quomodo facienda sit commensuratio specierum, ad earum inaequalitatem, & excessum alterius defendendum, vel ex quo capite possint, sine commensuratione cognosci, & eadem ratione specierum inaequalitatem invenire poterimus.

40 Respondendum est, in quantitatibus molis mensuram, & mensurabile, debere esse eiusdem rationis, non enim possumus metiri vnam ligni, cum libra ferri; sed pondus pondere, & extensio extensio debent conferri, ut aequalitas, vel inaequalitas deprehendatur, quia in his mensuris id quod immediate mensuratur, non est rei substantia, sed aliquod illius accidens v.g. pondus, vel extensio, ex quorum diversitate diversitatem entitativam substantiae inferimus. In quantitate perfectionis longe aliter fit commensuratio inter ipsas substantias immediate, quia intellectus ex accidentibus cognitis momenta cuiusvis substantiae deprehendit, & postea immediate substantiam substantia metitur, & cognoscit hanc esse imperfectiorem, illam perfectiorem, est vtraque sit diversae rationis, & secundum rationes constitutivas cuiusvisque, & inter se longe diversas fiat comparatio, quod fieri non possit in aliis mensuris,

quae sunt per tactum vnius corporis cum alio, vel per continentiam vnius in alio, vel per impulsivumque imprimi-
tina, non enim possumus dicere, argenti libra est aequalis, vel inaequalis panni vnae, neque bene pondus extensio-
taxamus. Ex quo inferitur diverso modo fieri commensura-
rationem in quantitate molis, & in quantitate perfectio-
nis: & sicuti quantitates perfectione longe distinctae, & di-
versae rationis possunt inter se mensurari, in ordine ad inae-
qualitatem, ut tatur Vasquez dum dicit, species distinctas
inaequales esse sic possunt, in ordine ad aequalitatem, com-
mensurari: commensuratio enim indifferens est, ad aquali-
tatem, vel inaequalitatem deprehendendam.

Arguit secundo: species, eo ipso, quod sint diversae, ha-
bent quantitates diversas: ergo inaequales. Resp. aequalita-
tem, aut inaequalitatem, non desumi ex naturis rerum, quan-
tenus hanc, vel illam speciem constituunt, sed quantenus
apprehenduntur cum tot gradibus perfectionis. Dicitur
tenus apprehenduntur, quia in substantia indivisibili, v.g.
in Angelo non sunt gradus distincti, sed simplex perfectio,
illam tamen non aliter, quam per graduum numerum pos-
sumus explicare, & Angelum imperfectiorem Archangelo
apprehendimus cum paucioribus perfectionis gradibus, ex
quorum numero praecise abstrahendo a perfectionis natu-
ra, aequalitas, vel inaequalitas deprehenditur. Sic abedo
intensa ut octo, & nigredo intensa ut octo habent aequales
intensiones, etiam si illarum naturae longe sint diversae, &
specie distinctae.

Aliter posset impugnari aequalitas in rebus specie distin-
ctis: si darentur species aliquae inter se aequales in perfe-
ctione, pono esse leonem, & equum, magis differret leo ab
homine, quam ab equo, & maiorem convenientiam habe-
rent equus, & leo, quam equus, & homo in ratione forma-
lissima, per quam differunt haec species, quia hincibile con-
veniret cum rugibili in gradibus perfectionis, in quibus
non conveniret cum rationali: ergo non omnes differentiae
immediate genus contrahentes essent aequae oppositae, ne-
que quilibet haberet omnimodam oppositionem cum
alia, quod est absurdum, & contra omnes Philosophos, at-
que Dialecticos.

Antequam argumentum dissolvam, illud retorqueo, in
opinione constituentem omnes species, & omnes diffe-
rentias illarum constitutivas necessarii inaequales. Si hin-
nibile est perfectum ut tria, rugibile ut quatuor, rationale
ut quinque: rationale, & rugibile conveniunt in quarto gra-
du perfectionis, in quo non convenit hincibile: ergo ali-
qua convenientia est inter rugibile, & rationale, quae non
est inter rugibile, & hincibile: ergo non omnes differentiae
aequae opponuntur, neque rugibile est id, per quod vltimo
differt leo ab homine; quidem in ipsa differentia rugibilis
aliqua convenientia reperitur cum rationali.

Respondeo data aequalitate perfectionis inter duas diffe-
rentias, & inaequalitate ipsarum cum aliis, adhuc non re-
periri convenientiam aliquam inter differentias aequales,
neque minus differre species inaequales in perfectione, quam
aequales, quia aequalitas perfectionis nullum fundamen-
tum praebet ad abstrahendam rationem aliquam vniuocam:
maior enim perfectio in hac specie, seu differentia, sicuti
minor in alia, dicit rationem quamdam perfectiorem in-
divisibilem, quae non constat gradibus perfectionis, licet
nos explicemus perfectiones has per perfectionem ut tria,
& ut quatuor, &c. quia non habemus voces, quibus expli-
cemus perfectionem quamdam simplicem, & inuisibilem
excedentem aliam etiam simplicem: & ita id, quod nos
vocamus perfectionem ut quatuor in rugibili, & perfectionem
ut quatuor in alia differentia aequali, v.g. mugibile dicit
duas perfectiones omnino oppositas, absque ulla con-
uenientia ratione, neque in differentia hincibilis, quam dici-
mus perfectam ut tria; & rugibilis perfectam ut quatuor,
est aliqua inconuenientia in tertio gradu perfectionis, si-
cuti neque in rugibili differentia perfecta ut quatuor, &
rationali ut quinque reperitur vniuocatio in quarto gradu
perfectionis, quia etiam si per hos gradus differentias expli-
cemus, neque sunt ex parte obiecti, neque nos apprehen-
dimus esse, sed rem quamdam simplicem apprehendimus,
quam explicamus per graduum diversitatem sicuti Ange-
lum, quem spirituale, & incorporeum iudicamus, per spe-
cies corporeae iuuenis apprehendimus.

Secundo respondeo: adhuc admitta hac intensione gra-
duum perfectionis respectu nostri intellectus fundamentum
non

non præbere ad abstrahendam rationem vniuersalem, neque ad maiorem convenientiam apprehendendam inter differentias æquales, aut inæquales, ut patet in ipsa intentione realium enim magis differt albedo ut quatuor, ab albedine ut duo, quam ab alia albedine ut quatuor, quia quando gradus, seu entitates, quæ adduntur sunt eiusdem rationis, eadem manet differentia, siue addantur, siue non addantur, ut patet in exemplo adducto qualitatibus intensæ, & remissæ. In indiuiduis distinctis facile potest oculis doctrina tradita proponi, æquæ enim differt essentialiter vnus homo vel plures homines, quomocumque comparentur, ab vno, vel à pluribus equis, neque maior est convenientia vnius hominis, cum vno, vel cum pluribus hominibus, aut plurium hominum, cum vno, vel cum pluribus hominibus: Additio enim entitatum eiusdem rationis differentiam, & convenientiam essentialem in prædicatis metaphysicis omnino relinquit immutatam. Concludo ex his æqualitatem aut inæqualitatem in perfectione, non dicere convenientiam, aut disconvenientiam in rebus æqualibus, aut inæqualibus, siue physicis, siue metaphysicis, quia eadem æqualitas intentionis est inter albedinem ut octo, & nigredinem ut octo, quam inter duas albedines ut octo, nihilominus, duæ albedines ut octo, tantum numero differunt & albedo, & nigredo, etiam si vtræque sit ut octo, tantum genere conueniunt. Et eadem est convenientia specifica inter albedinem ut octo, cum albedine ut octo, & cum albedine ut quatuor, nihilominus albedo ut octo, est æqualis albedini ut octo, & inæqualis albedini ut quatuor, & eadē ratione philosophandum est, de inæqualitate metaphysica, etiam si apprehenderetur intensæ, & cōposita ex gradibus quam dixi, non ita apprehendi, sed tantum per species intentionis, sicut Angelus apprehenditur per species inuenis.

De dissimili multitudine, longè est diuersaratio, quia dissimilitudo non tantum dicit additionem perfectionis eiusdem rationis, sed specialem rationem, in qua conueniunt illa, quæ sunt similia, & per quam differunt ab aliis entitatibus dissimilibus.

Solutis rationibus, quæ in æqualitatem poscebant in rebus specie distinctis, nulla alia indigebamus ad asserendum species distinctas posse esse æquales in perfectione essentiali. Nihilominus pro hac conclusione itabilienda sic arguuntur. Tres personalitates diuinae, specie distinguuntur, & sunt æquales in perfectione: ergo distinctio specifica non necessarium secum trahit inæqualitatem. Propter hoc argumentum P. Suarez loco citato asserit, non euidens esse, sed tantum probabile axioma, quod vulgo traditur de inæqualitate in rebus distinctis, nonnullaque adducit, ut disparitatem adducat in rebus respectiuis, & absolutis quæ non vacat impugnare, licet non multo negotio fieri posset. P. Vasquez suprà asserit personalitates, prout distinctas ab essentia non dicere perfectionem aliquam neque in Trinitate esse tres perfectiones, aut tres bonitates relatiuas, licet sint tres vnitates, quod difficillimè est, illud tamen omitto, quia nimis Theologum, & meum in hac re opus est Philosophum instruere, non edocere Theologum.

Secundò arguo: non repugnant duo animalia, quæ habeant operationes ita notabiliter differentes, ac illas habent equus & leo, & sunt æqualia inter se, tam principia operationum, quam operationes, de his ergo inquirō, an specie distinguerentur, vel non si specie distinguuntur, nõ requiritur inæqualitas ad specialem distinctionem: si non distinguuntur, poterunt dari indiuidua, quorum operationes notabiliter differant, non specie differentia. Et nullum argumentum erit, ad affirmandum equum, & taurum specie differre, quia licet habeant operationes notabiliter differentes, non potest nobis certò constare, has operationes esse inæquales in perfectione. Dices repugnare indiuidua, quorum operationes æquales in perfectione notabiliter differant, quia de ratione illorum, quæ specie differunt, est inæqualitas perfectionis in operationibus, & illa indiuidua specie distinguerentur propter operationes notabiliter differentes, & non distinguerentur propter æqualitatem perfectionis, quam nos fingimus. Euationem hanc facile præcludo; ego pono duo indiuidua, quorum operationes sunt perfectione æquales, & notabiliter differunt, & non affirmo specie distinguui. Tu dicis ad distinctionem specificam, requiri essentialiter inæqualitatem operationum, & non sufficere notabilem illarum differentiam: ergo in illis indiuiduis, à me assignatis, iuxta tuam doctrinam, non est specifica differentia, etiam si notabiliter differant secundum

Franc. de Ouedo, & Philosoph. Tom. I. l.

se, & secundum suas operationes: ergo non inuenitur in illis indiuiduis contradictio, quam tu assignas, videlicet distinguui, & non distinguui in specie, sed tantum inuenitur notabilis differentia, sine distinctione specifica, in quo nullà est contradictio, quia notabilis differentia sufficiens non est iuxta tuam doctrinam, ad constituendam differentiam specificam, ac proinde non licet tibi inferre indiuidua à me assignata distinguui specie ex eo, quod notabiliter differant, neque potes arguere, illa indiuidua distinguui, & non distinguui specie, sed tantum in te inferitur, non distinguui specie indiuidua, quorum operationes notabiliter differant, neque certum esse equum, & taurum specie distinguui, quia probari efficaciter non poterit, operationes equi omnibus pensatis esse perfectiores operationibus tauri.

Ex hac doctrina aliud desumo argumentum, ad probandum, non requiri inæqualitatem perfectionis, ad distinctionem specificam. Præcisè ex sola notabili operationis differentia, sufficienter species distinguuntur: ergo non est necessaria inæqualitas, ad hanc distinctionem constituendam: Antecedens probat communis omnium hominum consensus, qui agentes de æqualitate, aut inæqualitate rerum, illa indiuidua dicunt specie distinguui, quæ operationes habent notabiliter differentes, nullà alia ratione ducti: consensus autem hominum in hac re quàm plurimum præstat, quia tota hæc differentia, aut conuenientia specifica, & generica, & tota prædicamentorum series & acolythia non ex certa regula, neque ex ratione metaphysica, vel naturali desumitur, sed ex prudenti arbitrio Aristotelis, & Philosophorum, qui illum Magistrum sunt sequuti.

PUNCTUM IX.

An in quolibet viuenti vnica tantum detur anima.

Inter dogmata, quæ de anima rationali Puncto 3. retulimus, vnum erat, cuilibet homini distinctam respondere animam: Examinandum est modò, an homo, aliæque viuentia plures includant animas, quibus componatur. Qui negant specie dari plures formas in eadem materia, pertinentes ad idem compositum, consequenter negant plures animas in eodem viuenti: non tamen qui admittunt plures formas, tenentur admittere plures animas, quia possunt aliquam specialem rationem in viuentibus assignare, seu in ipsis animis, propter quam non possunt plures idē viuens constituere. Egi in Physicis de multitudine & simplicitate formarum, in eadem materia, & ex ibi dictis posset inferri pro hac questione: vnica tantum anima constituit quodlibet viuens. Nihilominus ut circa hanc specialem materiam, aliorum explicem errores, & in illa firmiora iaciam fundamenta pro veritate, quam plures Catholici putant, placeat specialiter probare, quodlibet viuens vnica tantum gaudere anima.

Mitto Scoti opinionem constituentis 4. sentent. distinct. xi. quæst. 3. plures formas in viuenti, quarum vnā tantum animam appellat, contra quem egi in Physicis. Plato plures in eodem viuenti realiter distinctas, & loco diffusas admittit animas, vegetatiuam in hepate, sensitiuam in corde, rationalem in cerebro. Philoponus i. de anima cap. vlt. text. 91. ponit tres animas in loco diffusas, ut aiebat Plato, sed in eadem parte loci, atque subiecti. Philopono cōsentire videtur Ockam quodlibet 2. q. 2. Manichæi, teste August. 10. super Genes. ad liter. cap. 14. dicebant similiter in homine esse tres animas distinctas realiter, vegetatiuam, sensitiuam, & rationalem. Paulus Venetus Summa de Anima, c. 5. docet in plantis vnā esse animam vegetatiuam, in animalibus imperfectis esse vnā sensitiuam; & in homine esse duas animas totales, sensitiuam corruptibilem, & aliam intellectiuam immortalem, & vltra has esse plures vegetatiuas specie differentes secundum multitudinem partium, vnā in ossibus, aliam in carne, aliam in corde, & sic in reliquis partibus.

Communis ferè omnium sententia tenet, in vno viuenti vnica tantum dari animam, & in homine rem ita se habere est iuxta mentem omnium Patrum, fidei valde consonum, & oppositum multi damnant tanquam errorem. Albert. tract. 2. c. 1. & lib. de origine animæ cap. 4. hæc profert pro nostra sententia: *Error est contra omnem veritatem natura, sensitiuum, & vegetatiuum plures facere substantias in animali, nec vquam vnus Peripateticorum dixit hoc.*